

Ackordsarbete

LEDANDE MONTÖR

Information till dig som
vill veta mer om arbetet
som ledande montör.

Elektrikerna

Innehåll

Är du rätt person?	5
Arbetsuppgifter	7
Arbetsledning	8
Genomgång av arbetet	10
Checklista – innan du tackar ja	11
Underlag för planering.....	13
Starkströmsinstallationer	14
Telesignalinstallationer samt ställverk	16
Dagbok.....	18
Förändringar under arbetets gång.....	19
Rutiner vid inlåning	20
Elsäkerhet.....	21
Sammanfattning	22
Vi hjälper dig!	23

© Svenska Elektrikerförbundet 2026

Fakta: Svenska Elektrikerförbundet

Foto: Anna Ledin Wirén

Textbearbetning: Emma Hällström

Grafisk form: Kim Ingesson grafisk design

Tryck: TM Reklam

HEJ!

Vårt ackord ger rätt betalt för utfört arbete, underlättar planering och skapar effektivitet.

Här finns information till dig som vill veta mer om arbetet som ledande montör. Du får veta vem som kan ta på sig uppgiften, vad rollen innebär och vad du ska tänka på i arbetet.

Du kan också använda broschyren som en hjälpreda inför ett ackordsjobb eller som del i en ackordsutbildning.

Rollen som ledande montör är reglerad av förbundets ackordsstadgar och Installationsavtalet. Båda hittar du på Elektrikernas hemsida, sef.se.

Det är bra om alla i ackordslaget har gått en grundläggande ackordsutbildning, en ATL-cirkel. Då vet alla i laget hur ackordet fungerar. Det underlättar för dig som ledande montör.

Elektrikerna ordnar ATL-cirklar runt om i Sverige. På vår hemsida kan du hitta en som passar dig.

Du kan alltid kontakta din avdelning för råd eller hjälp i arbetet.

**Ackord ger rätt betalt,
lättare planering
och ökad effektivitet.**

**Arbeten på mer än 8 timmar
ska alltid lämnas ut på ackord
och skriftliga arbetsorder
ska finnas.**

Installationsavtalet kap. 9.

Bli medlem

Är du rätt person?

Har du koll på hur ackord fungerar och är redo att ta mer ansvar i ditt arbete? Då kan rollen som ledande montör vara något för dig.

Som ledande montör är det din uppgift att se till att alla, även lärlingar, vet vad de ska göra, när och hur. Det skapar delaktighet i ackordslaget. Du behöver därför vara tydlig och bra på att fördela arbetsuppgifter bland medlemmarna i ditt ackordslag.

Du som ledande montör är också den som företräder medlemmarna och förhandlar ersättningar samt villkor på arbetsplatsen. Därför är det viktigt att du och ditt ackordslag är medlemmar i facket.

Ledande montör utses, enligt Utvecklingsavtalet, i samförstånd med fackklubben och företaget.

Hur ser principerna ut för att utse ledande montörer på ditt företag? Prata med din förtroendevalda eller klubb.

TIPS!

**Mall för etablerings-
genomgång finns på
förbundets hemsida
eller på Ackordswebben
under "Bibliotek".**

Arbetsuppgifter

I Ackordstidslistan (ATL) del 2 hittar du de förutsättningar som ligger till grund för en ledande montörs arbetsuppgifter.

Vissa uppgifter ligger alltid på dig som ledande montör och vissa bestämmer ni på **etableringsgenomgången**. Den är viktig eftersom det är då ackordslaget och företaget går igenom och kommer överens om villkor och förutsättningar för arbetet.

Som ledande montör ska du lämna alla de uppgifter som behövs för kontroll eller uträkning av arbetet. Det ska du göra utan dröjsmål, senast 14 dagar efter att arbetet är färdigt. Den skyldigheten, som du har mot förbundets medlemmar, är reglerad i våra **Stadgar för Svenska Elektrikerförbundets ackordskontroll § 3**.

Du ska också se till att arbetet utförs enligt instruktioner och beslut, samt är ansvarig inför arbetsgivaren om något avviker. Det kan t.ex. gälla beskrivningar, ritningar eller anvisningar. Det är reglerat i **Installationsavtalet kap 12 § 9**.

Arbetsledning

Arbetsledaren ger instruktioner till dig som ledande montör om arbetet som ska utföras och du informerar hen om utfört arbete. Men det är du som leder arbetet på arbetsplatsen.

Du avgör i regel hur ni ska utföra montaget, tar frågor som berör planering av ert arbete och sköter kontakten med övriga yrkesgrupper.

Arbetsledningen ska vara aktiv på arbetsplatsen genom att hjälpa dig i jobbet med framförhållning, aktuella tidsplaner, att extrajobb blir debiterade och närvara på byggmöten.

Det är viktigt att du vet vilka uppgifter som ligger på arbetsledningen och inte på dig eller någon annan i ackordslaget. Det är arbetsledningens ansvar att

- reda ut oklarheter med ritningar, beskrivningar och kalkyler

- upprätta kontakter med byggledningen och övriga yrkesgrupper
- sköta offertmaterial och komplettera materielspecifikationer
- upprätta leveransschema för materiel
- ordna förråd och omklädningsrum
- se till att materiel och verktyg finns vid start
- delta i samordnings- och byggmöten
- se till att ackordslaget får de montörer som ledande montör begär.

Bra att veta

Om ledande montör eller ackordslaget sköter uppgifter som ska ligga på arbetsledningen, behöver ni träffa en överenskommelse om ersättning för det arbetet.

Genomgång av arbetet

När du blir erbjuden ett jobb som ledande montör, kontakta klubben och hör efter att allt är okej.

Oavsett om jobbet är stort eller litet är det lika viktigt att gå igenom vad som gäller innan du tackar ja. Det är nu som du lägger grunden för jobbets förutsättningar, inte minst ekonomiskt.

När du vet att allt stämmer och vill ta rollen som ledande montör, begär du en skriftlig **arbetsorder** och kommer överens med företaget om en tid för **etableringsgenomgång**. Det är bäst om ni är två personer från ackordslaget som deltar i den tillsammans med företaget.

Vill du ha stöd i etableringsgenomgången så kontakta gärna din avdelning eller klubb.

Checklista – innan du tackar ja

- ☐ Kolla om någon före dig blivit erbjuden jobbet och tackat nej, och i så fall varför. Klubben ska nämligen, genom Utvecklingsavtalet, vara med att utse ledande montör.
- ☐ Begär att få ta del av kalkylunderlaget, ritningar, program, materielspecifikationer och leveransschema.
- ☐ Entreprenadformen kan ha betydelse för jobb och förtjänst.
- ☐ Arbetets omfattning – tidsplaner, arbetskostnader, beräknat antal montörer och bemanningsplan.
- ☐ Var arbetsplatsen ligger i förhållande till res- och hemortsgräns.
- ☐ Behöver ni, utifrån typ av arbete och storlek, komma överens om ett objektstillägg?
- ☐ Kräv att få en kollega som andre man och eventuellt namn på fler som du vill ha med i ackordslaget.
- ☐ Vilka hjälpmedel, som maskiner, ställningar och andra tekniska hjälpmedel, kommer ni att behöva?
- ☐ Gå igenom skyddsorganisationen – kontakta skyddsombud.

Ritningen är elektrikers arbetsunderlag!

Installatörsföretagen och
Elektrikerna är överens om att
de ska följa SVENSK STANDARD
SS-EN 61082-1.

Vi är också eniga om att AMA EL
ska finnas tillgängligt för ledande
montör.

Underlag för planering

För att kunna genomföra en god planering för ackordslaget behöver du som ledande montör ha rätt underlag:

- ritningar och beskrivningar
- godkänd tidsplan utformad som en detaljtidsplan
- bemanningsplan
- andra yrkesgruppers ritningar.

Som exempel kan du behöva få gjutschema och schema för uppsättningar av mellanväggar.

Bra att veta

Om du får arbetsanvisningar eller ritningar på något annat språk än svenska, ska arbetsledningen ge dig de förklaringar du behöver för att kunna utföra arbetet korrekt.

Starkströmsinstallationer

Arbetet ska utföras enligt installationsritningar som följer Svensk Standard:

- Ritningarna ska vara i rättvänt utförande – ej spegelvända!
- Ritningarna ger inte detaljerade anvisningar om materielens montering.
- Ändringsritningar ska vara i begränsad omfattning.

Ni kan också träffa en överenskommelse om att ersätta ritningarna med kabeltabeller.

Vid större anläggningar ska det också finnas en beskrivning, ett program, som förklarar vilket materiel ni ska använda och hur det ska installeras.

För mer avancerad utrustning får ledande montör dessutom de anvisningar som behövs för inkopplingen.

Det kan också ingå specifikationer och funktionsbeskrivningar, i vissa fall förtydligande med scheman. Liksom särskilda ritningar över uppbyggnaden av central- och apparatkombinationer.

På nybyggnader ska du som ledande montör även ha tillgång till måttsatta byggnads- och konstruktionsritningar, samt VVS-ritningar.

Telesignalinstallationer samt ställverk

Du utför arbetet enligt materielspecifikation, rättvända ritningar, beskrivningar, anslutnings- och/eller förbindningsscheman, kopplingstabeller och, om det behövs, programhandlingar. Oftast visar också montageanvisningen hur du ska installera och koppla in utrustningen.

Som ledande montör ska du också, när du behöver, ha tillgång till andra yrkesgruppers ritningar.

Även ändringsritningar kan förekomma, men ska vara i begränsad omfattning.

Dagbok

En viktig del för arbetet som ledande montör är dagboken. Där ska du skriva och notera saker om arbetet.

Men det är lika viktigt att arbetsledaren både tar del av och skriver i den. Arbetsledaren ska skriva i dagboken varje vecka eller annan tid som ni kommit överens om vid etableringsgenomgången.

I dagboken antecknar du:

- arbetsstyrkans storlek
- under perioden påbörjade arbeten
- pågående arbeten
- under perioden avslutade arbeten
- besiktningar
- ändrings- och tilläggsarbeten
- nya och reviderade ritningar
- hinder och störningar
- övriga händelser av betydelse.

Förändringar under arbetets gång

En stor fördel med ackord är att arbetet är planerat och alla vet vad de ska göra. Men ibland blir verkligheten annorlunda och då ska ni komplettera etableringsgenomgången efter de nya förutsättningarna.

Du som ledande montör behöver också vara uppmärksam på att laget inte åtar sig fler arbetsuppgifter utan att ni tydligt kommit överens om ersättning och omfattning.

Tänk på!

Du ska varje vecka lämna in redovisning för arbeten på timtid (specificerad), ändring och tilläggsarbete (äta), extra arbete (ÖK) och dagboksanteckningar till projektledaren.

Rutiner vid inlåning

ibland kommer det nya montörer till ackordsarbetet. Det här är vad du som ledande montör behöver veta om din nya montör:

- kompetens för arbetsuppgiften, t.ex. ECY-certifikatet som elektriker
- medlemskap i Elektrikerna
- månadslön
- fördelningstal – lärling eller 1,0

Om montören kommer från ett annat företag behöver du även kontrollera att ditt företag informerat/förhandlat med Elektrikerna.

Bra att veta

Hur förhandlingar ska gå till när företaget anlitar underentreprenörer eller lånar montörer, hittar du i Installationsavtalet bilaga 2.

Elsäkerhet

Elsäkerhetsarbete handlar om att skydda både de som utför elinstallationen och de som senare ska använda anläggningen. Som ledande montör bör du **inte** ha rollen som elsäkerhetsledare eller arbetsuppgifter som ingår i montör med kontrolluppgift.

En elsäkerhetsledare ska ha rätt kompetens för att kunna leda elsäkerhetsarbetet och ha befogenhet att fatta beslut för de åtgärder som behövs.

Den som tar på sig rollen som elsäkerhetsledare gör det genom en särskild överenskommelse enligt **Installationsavtalet, bilaga 8**. Det är en gemensam överenskommelse mellan Installatörsföretagen och Elektrikerna om hur elsäkerheten ska hanteras.

Det gäller även när någon tar på sig arbetsuppgifter som ingår i rollen som montör med kontrolluppgift.

Sammanfattning

Så vad är och vad är inte ditt ansvar som ledande montör?

- Du leder arbetet på arbetsplatsen och planerar ackordslagets organisation.
- Du följer upp materiel genom avrop efter materielspecifikation.
- Ackordslaget arbetar efter installationsritningar.
- Det är **inte** din uppgift att administrera kvalitetskontroll. Om det ligger på ledande montör ska särskild överenskommelse träffas.
- För ej tidsatt arbete ska överenskommelse träffas omgående eller innan en tredjedel av arbetet har utförts. Innehållet i den ska uttryckas i tid.
- Om ni inte uppnått en överenskommelse ska timtid skrivas enligt Installationsavtalet kap. 9 § 6 lcke tidsatt arbete.

Arbetsuppgifter för ledande montör eller ackordslaget kan utökas. Men då behöver ni göra en skriftligt preciserad överenskommelse vid etableringsgenomgången. Där ska omfattningen av arbetet och ersättningen framgå.

Vi hjälper dig!

Ackordswebben

Underlätta mätningen med **ackordswebben.se**.

Installationsavtalet

Installationsavtalet är grunden för all ATL-mätning. Hela avtalet finns på **sef.se**.

Lär dig mer

Din avdelning hjälper till med att ordna studier kring avtalet eller ATL.

På **ackordsstodet.se** finns korta lektionsfilmer och självtest.

Vi finns här för dig!

Du kan alltid kontakta din avdelning för råd eller hjälp i arbetet.

Du kan också mejla till Ackordskontrollen på **ackord@sef.se**.

Ledande montör

Information till dig som vill veta mer om arbetet som ledande montör. Du får veta vem som kan ta på sig uppgiften, vad rollen innebär och vad du ska tänka på i arbetet.

Du kan också använda broschyren som en hjälpreda inför ett ackordjobb eller som del i en ackordsutbildning.

Elektrikerna

sef.se